



İQTİSADI
ELMİ
TƏDQIQAT
İNSTITUTU

Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyi
İQTİSADI ELMİ TƏDQIQAT İNSTITUTU

İQTİSAD ELMLƏRİ ÜZRƏ
İXTİSAS FƏNLƏRİNDƏN FƏLSƏFƏ DOKTORU
İMTAHANLARININ SUALLARI

5301.01 – Daxili fiskal siyasət və dövlət maliyyəsi

5302.01 – Ekonometriya; iqtisadi statistika

5306.01 - Texnoloji innovasiyalar iqtisadiyyatı

5308.01 – Ümumi iqtisadiyyat

5309.01 - Sənayenin təşkili və dövlət siyasəti

5310.01 - Dünya iqtisadiyyatı

5312.01 - Sahə iqtisadiyyatı

Bakı - 2024

**5301.01 – Daxili fiskal siyasət və dövlət maliyyəsi ixtisası üzrə imtahan
SUALLARI**

1. Maliyyənin mahiyyəti, funksiyaları və iqtisadi münasibətlər sistemində rolu.
2. Maliyyə sistemi: mahiyyəti, funksiyaları və strukturu.
3. Maliyyə bazarı: mahiyyəti, növləri və iştirakçıları.
4. Maliyyə resurslarının səfərbər edilməsində və bölgüsündə maliyyə bazarının rolu.
5. Dövlət maliyyəsinin mahiyyəti və əhatə dairəsi.
6. Maliyyə siyasətinin mahiyyəti və əsas tipləri.
7. Makroiqtisadi siyasətə Keynsçi və monetarist baxışlar.
8. Maliyyə planlaşdırılması və proqnozlaşdırılması.
9. Dövlət büdcəsinin mahiyyəti və onun sosial-iqtisadi proseslərdə rolu.
10. Dövlət büdcəsinin quruluşu. Dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərcləri.
11. Dövlət büdcəsinin gəlirləri və xərclərinin optimallaşdırılması yolları.
12. Fiskal siyasət: mahiyyəti, əsas vəzifələri və həyata keçirilmə üsulları.
13. Büdcə kəsiri: yaranması səbəbləri, maliyyələşdirilməsi mənbələri və idarə olunması mexanizmləri.
14. Büdcə prosesinin mahiyyəti, təyinatı və iştirakçıları.
15. Dövlət büdcəsi layihəsinə baxılması və təsdiqi mərhələləri.
16. Dövlət borcu: yaranması səbəbləri, maliyyələşdirilməsi mənbələri və idarə olunması mexanizmləri.
17. Dövlət krediti: mahiyyəti, formaları və idarə edilməsi mexanizmləri.
18. Büdcə tənzimlənməsi metodları. Mərkəzi və yerli büdcələrin gəlir və xərclərinin formalaşdırılması prinsipləri.
19. Büdcədən kənar dövlət fondları və onların sosial-iqtisadi əhəmiyyəti.
20. Bələdiyyələrin maliyyəsi və onların idarə olunması xüsusiyyətləri.
21. Müəssisələrin maliyyəsi, onun formalaşması və istifadəsi məsələləri.
22. Təsərrüfat subyektlərinin maliyyə menecmentinin vəzifə və funksiyaları.
23. Pulun mahiyyəti, funksiyaları və növləri. Pulun təkamülü.
24. Pul sisteminin tipləri. Bimetalizm və monometalizm.
25. Pul bazarı: tələb və təklif. Pul bazarının tarazlığı.
26. Pul tədavülü qanunu, pul aqreqləri, ehtiyat pullar və likvidlik.
27. Nəğdsiz və nəğd pul dövriyyəsinin xüsusiyyətləri.
28. Pul multiplikatorunun pul kütləsinə və inflyasiyanın səviyyəsinə təsiri.
29. Bank sistemi anlayışı və onun müasir xüsusiyyətləri.
30. Mərkəzi bankın təşkili forması və funksiyaları.
31. Mərkəzi bankın passiv və aktiv əməliyyatları.

32. Kommersiya banklarının təşkilati quruluşu və funksiyaları.
33. Kommersiya bankının passiv və aktiv əməliyyatları.
34. Bank resurslarının formalaşması: xüsusi kapital və cəlb olunmuş vəsaitlər.
35. Monetar siyasətin mahiyyəti, əsas vəzifələri və həyata keçirilmə üsulları.
36. Depozit və kreditlər üzrə faiz dərəcələrinin formalaşması. Bank marjası.
37. Banklararası valyuta bazarı.
38. Spot və forvard valyuta bazarları.
39. Bankların likvidlik göstəriciləri.
40. Banklarda korporativ idarəetmənin mahiyyəti.
41. Pul-kredit siyasəti: mahiyyəti, vəzifələri və həyata keçirilmə üsulları.
42. Bankların kredit əməliyyatları və kredit siyasəti.
43. Kredit portfeli və onun idarə olunması texnologiyası.
44. Faiz dərəcəsi və onu müəyyənləşdirən amillər.
45. İnflyasiyanın mahiyyəti, növləri, iqtisadi və sosial nəticələri. Antiinflyasiya tədbirləri.
46. Beynəlxalq bank kreditləri.
47. Kredit müqavilələri və onun bölmələri.
48. Bank sirri: mahiyyəti və qorunması mexanizmi.
49. Tədiyə balansı, onun tənzimlənməsinin vasitə və üsulları.
50. Qiymətli kağızlar və onların dövriyyəsi.
51. Vergi sistemi: mahiyyəti, funksiyaları və strukturu.
52. Vergi siyasətinin əsas istiqamətləri və onun həyata keçirilməsi mexanizmləri.
53. Vergi siyasətinin investisiya mühitinə təsiri.
54. Vergi dərəcələrinin və vergi yükünün müəyyən olunmasının əsasları və metodikaları.
55. Xüsusi vergi rejiminin mahiyyəti və tətbiqi xüsusiyyətləri.
56. Vergi borcları və onların məcburi alınması işinin təşkili.
57. İkiqat vergitutmanın mahiyyəti və aradan qaldırılması məsələləri.
58. Maliyyə nəzarəti: meydana gəlməsinin zəruriliyi, mahiyyəti, funksiyaları və təşkilinin forma və üsulları.
59. Sığorta: mahiyyəti, funksiyaları və növləri.
60. Sığorta bazarının strukturu və formalaşması xüsusiyyətləri.
61. Azərbaycan Respublikasının maliyyə sisteminin müasir xüsusiyyətləri.
62. Azərbaycan Respublikasının icmal büdcəsinin səciyyəvi xüsusiyyətləri.
63. Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən maliyyə siyasətinin əsas istiqamətləri və xüsusiyyətləri.
64. Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən fiskal siyasətin əsas istiqamətləri və xüsusiyyətləri.

65. Müasir dövrdə Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən monetar siyasətin əsas istiqamətləri və xüsusiyyətləri.
66. Azərbaycan Respublikasının büdcə sistemi, onun quruluşu və təşkili prinsipləri.
67. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən bank sisteminin islahatlarının əsas istiqamətləri.
68. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən antiinflasiya tədbirləri.
69. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən antiböhran tədbirləri.
70. Azərbaycan Respublikasında pul tədavülünün tənzimlənməsi xüsusiyyətləri.
71. Azərbaycan Respublikasında büdcə kəsinin maliyyələşdirilməsi xüsusiyyətləri. (mənbələri)
72. Azərbaycan Respublikasında dövlət borcunun (dövlət borcu və onun) idarə olunması xüsusiyyətləri.
73. Azərbaycan Respublikasında sığorta işinin təşkili və inkişafı xüsusiyyətləri.
74. Azərbaycan Respublikasının beynəlxalq maliyyə münasibətlərinin mövcud vəziyyəti.
75. Azərbaycan Respublikasında vergi sisteminin formalaşması xüsusiyyətləri və inkişafı perspektivləri.
76. Azərbaycan Respublikasında vergi inzibatchılığının formalaşması və onun vergilərin könüllü ödənilməsi səviyyəsinə təsiri.
77. Azərbaycan Respublikasında vergi yoxlamalarının aparılması metodikası.
78. Azərbaycan Respublikasında dövlət maliyyə nəzarəti sisteminin formalaşması xüsusiyyətləri və inkişafı məsələləri.
79. Azərbaycan Respublikasında audit xidmətinin formalaşması xüsusiyyətləri və inkişafı məsələləri.
80. Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə maliyyəsinin formalaşması və idarə olunmasının əsasları.
81. Azərbaycan Respublikasında təsərrüfat subyektlərinin maliyyəsinin formalaşması və idarə olunması xüsusiyyətləri.
82. Azərbaycan Respublikasında maliyyə bazarının formalaşması xüsusiyyətləri və inkişaf perspektivləri.
83. Azərbaycan Respublikasında qiymətli kağızlar bazarının formalaşması xüsusiyyətləri və inkişafı problemləri.
84. Azərbaycan Respublikasında kredit sisteminin formalaşması xüsusiyyətləri və inkişafı problemləri.
85. Azərbaycan Respublikasında xəzinədarlıq sisteminin təşəkkülü.
86. Azərbaycan Respublikasında büdcədən kənar dövlət fondlarının formalaşması xüsusiyyətləri.
87. Azərbaycan Respublikasında əhəlinin sosial müdafiə sisteminin formalaşması xüsusiyyətləri və inkişafı perspektivləri.

88. Azərbaycan Respublikasında investisiya fondlarının təşkili və onların fəaliyyəti sahəsində mövcud vəziyyət.
89. Azərbaycan Respublikasında sahibkarlığın inkişafına yardım sahəsində həyata keçirilən tədbirlər.
90. Azərbaycan Respublikasında lizinqin inkişafı sahəsində mövcud vəziyyət və inkişaf istiqamətləri.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Abbasov A. H. Azərbaycanda maliyyə bazarının formalaşması və bazar iqtisadiyyatında maliyyə-kredit sisteminin problemləri. Bakı 2003.
2. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, 2009.
3. Azərbaycan Respublikasının büdcə sistemi, büdcədən kənar dövlət fondları, xəzinədarlıq, dövlət maliyyə nəzarəti, audit xidməti, banklar, qeyri-bank kredit təşkilatları, vergi, gömrük, sığorta, lizinq, kredit və s. bu kimi maliyyə və sosial-iqtisadi məsələlərlə əlaqədar qanunları və digər hüquqi-normativ aktları.
4. Bədəlov S. S., Məhərrəmov R. B., Qurbanov F.Ə. Budcə sistemi. Bakı, 2003.
5. Fərrux Z., Zeynalov V. Maliyyə, pul tədavülü, kredit. Bakı, 2007.
6. Kəlbəyev Y.A. Vergitutmanın nəzəri və metodoloji əsasları. Bakı, 2008.
7. Quliyev F. Millət və Dövlət gəlirləri. Bakı, 2004.
8. Məmmədov F.Ə., Musayev A.F. və b. Vergilər və vergitutma. Bakı, 2008.
9. Novruzov N., Hüseynov X. Maliyyə. Bakı, 2007.
10. Rzayev R.M. və b. Pul, kredit və banklar. Dərslik. Bakı, 2000.
11. Vəliyev D.Ə. və b. Vergi hüququ. Bakı, 2003.
12. Сабанти Б.М. Финансы, Москва, 2001.
13. Банковское дело. Учебник /под ред. Г.Н. Белоглазовой, Л.П. Кроливецкой, - 5-е изд. Переработанное и доп. – М.: Финансы и статистика, 2003.
14. Буренин А.Н. Форварды, фьючерсы, опционы, экзотические и погодные производные. М.: НТО им. С.И.Вавилова, 2008.
15. Налоги: Учебное пособие под ред. Черника Д.Г., Москва, 2008 г.
16. Организация деятельности коммерческого банка. Учебник / под редакцией К.Р.Тагирбекова. М., 2004.
17. Страхование дело, тт. 1, 2. – М.: Экономистъ, 2004 (пер. с нем.).
18. Фондовый рынок. Под ред. Берзона Н.И. – М.: ВИТА-ПРЕСС, 2009.
19. Peter S. Rose, Money and Capital Markets, Seventh Edition, USA, Irwing McGraw-Hill, 2000.
20. Robert A. Haugen, Modern Investment Theory, 1993.

5302.01 – Ekonometriya; iqtisadi statistika ixtisası üzrə imtahan

SUALLARI

1. İqtisadi tədqiqatlarda riyazi üsullar və modellərin tətbiqinin inkişaf tarixi.
2. İqtisadi-riyazi üsul və modellərin təsnifatı.
3. İqtisadi-riyazi modelləşdirmənin mərhələləri və ona qoyulan əsas tələblər.
4. İqtisadi-riyazi modellərin əsas parametrləri. Endogen və ekzogen parametrlər.
5. Reqresiya tənliyinin parametrlərinin qiymətləndirilməsi. Ən kiçik kvadratlar üsulu.
6. $Y_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 X_i + \hat{\varepsilon}_i$ reqresiya modeli üçün $\bar{\hat{Y}} = \bar{Y}$ olduğunu göstərin.
7. $Y_i = \beta_0 + \beta_1 \ln(X_i) + \varepsilon_i$ şəklində verilmiş model üzrə aşağıdakı suallara cavab verin:
 - a) izahedici dəyişənin (X) bir vahid artması şərtində asılı dəyişən (Y) dəyişməsinə vahidlə izah edin.
 - b) izahedici dəyişənin (X) bir faiz artması şərtində asılı dəyişən (Y) dəyişməsinə faizlə izah edin.
8. $Y_i = \hat{\beta}_0 + \hat{\beta}_1 X_i + \hat{\varepsilon}_i$ reqresiya modeli üçün $\hat{y}_i = \hat{\beta}_1 x_i$ olduğunu göstərin. Burada, $Y_i - \bar{Y} = y_i$ və $X_i - \bar{X} = x_i$
9. Reqresiya asılılığının keyfiyyətinin ölçülməsi. Determinasiya əmsalı.
10. $\hat{\beta}_0$ və $\hat{\beta}_1$ parametrlərinin meylsizliyi nə deməkdir. Fikrinizi əsaslandırın.
11. $\hat{\beta}_0$ əsasında β_0 parametri hipotez testini həyata keçirmək üçün interval metodunu izah edin.
12. Bir neçə izahedici dəyişənin birgə təsirinin əhəmiyyətliliyinin yoxlanılması. F test
13. Modelin funksional formasının seçilməsi: Box – Cox testi və MWD test.
14. Multikollenarlıq probleminin mahiyyəti. Multikollenarlığın tipləri. Multikollenarlığın qiymətləndirmədə yaratdığı problem.
15. Multikollenarlığın aşkar edilməsi: Variansın genişlənməsi faktoru (VGF) metodu.
16. Heteroskedastikliyin mahiyyəti. Heteroskedastikliyi yaradan səbəblər. Heteroskedastiklik problemi nəyə səbəb olur?
17. Heteroskedastikliyin aşkarlanması testləri (Park, Breusch–Pagan–Godfrey, White testləri).
18. Ümumiləşmiş Ən Kiçik Kvadratlar üsulu (ing: Generalized least squares-GLS).
19. Heteroskedastiklik probleminin aradan qaldırılması.
20. Avtokorelyasiyanın mahiyyəti. Avtokorelyasiya problemini yaradan səbəblər.
21. Avtokorelyasiya nəyə səbəb olur? Avtokorelyasiyanın aşkar edilməsi. “Durbin–Watson” testi.
22. İzahedici dəyişənləri fiktiv dəyişənlər (ing: dummy variable) olan bir reqresiya modeli yazın. Fiktiv dəyişənin xüsusiyyətlərini izah edin.

23. Fiktiv dəyişən tələsi (ing: dummy variable trap) nədir və qiymətləndirmədə hansı problemi yaradır?
24. Fiktiv izahedici dəyişənin əmsalının izahı necə verilir. Bunu Xətti-xətti və Log-xətti modellər üzərində göstərin.
25. Kovariasiya, korelyasiya və korelyasiya əmsalı.
26. Ekonometrik modellər haqında ümumi anlayış. Qauss-Markov şərtləri.
27. Zaman sıraları və stasionarlıq problemi.
28. Stasionarlığın yoxlanması testləri (Dickey Fuller və Philips Perron testləri).
29. Stasionar olmayan sıraların stasionar hala gətirilməsi yolları.
30. Proqnozlaşdırma istiqamətləri: Asılı dəyişənin orta qiymətinin proqnozlaşdırılması və Asılı dəyişənin fərdi qiymətinin proqnozlaşdırılması.
31. Ehtimal nəzəriyyəsinin əsas anlayışları: sınaq (eksperiment), təsadüfə hadisə, ehtimal, seçmənin fəzası (Anakütlə), təsadüfə kəmiyyət, təsadüfə kəmiyyətin paylanması.
32. Məlumatların növləri və ölçü sistemləri.
33. Orta kəmiyyətlər. Dispersiya və standart kənarlaşma
34. Ehtimal və onun hesablanması. Əsas ehtimal qaydaları.
35. Uyuşan və uyuşmayan hadisələr: Hadisələrin cəmi ehtimalı. Şərti ehtimal.
36. Tam ehtimal. Bayes düsturu.
37. Təsadüfə kəmiyyətlərin ədədi xarakteristikaları: Riyazi gözləmə, dispersiya və standart kənarlaşma.
38. Böyük ədədlər qanunu.
39. Diskret ehtimal paylanmaları. Binomial paylanma və onun asimtotik düsturları. Muavr-Laplas düsturu.
40. Diskret ehtimal paylanmaları. Puasson düsturu və Puasson paylanması.
41. Kəsilməz ehtimal paylanmaları. Normal paylanma. Standart normal paylanma.
42. Anakütlə parametrlərinin qiymətləndirilməsi. Nöqtəvi və interval qiymətləndirilməsi.
43. Anakütlə ədədi ortası üçün inamlı intervalların tapılması (anakütlənin standart kənarlaşması məlum və naməlum olduqda).
44. Studentin t-paylanması.
45. Hipotez testləri (ədədi orta və dispersiya məlum və naməlum olduqda)
46. Hipotezlərin yoxlanması. I və II tip səhvlər.
47. χ^2 (xi kvadratı) paylanması və kriteriyası.
48. F- paylanma və F-test.
49. Sahələrarası balans modelləri haqqında ümumi anlayış. "Xərclər-buraxılış" modeli.
50. "Xərclər-buraxılış" modelinin qoşması: Tarazlı qiymətlər modeli.
51. Düz (birbaşa), dolay və tam xərclər əmsalları və onların hesablanması üsulları.

52. Oyunlar nəzəriyyəsi haqqında ümumi anlayış.
53. Matris oyunları: Ödəniş matrisi, oyunun aşağı və yuxarı qiyməti, optimal strategiya və həll.
54. Xətti proqramlaşdırma məsələsi.
55. Matris oyunları ilə xətti proqramlaşdırma arasında əlaqə.
56. Matris oyunların həndəsi həlli.
57. Matris oyunlarına gətirilən iqtisadi məsələlər.
58. İqtisadi artım modelləri. Biramilli və çoxamilli modellər.
59. İstehsal funksiyaları və onların xarakteristikaları.
60. İstehlak funksiyaları. Multiplikator və akselerator.
61. Mikroiqtisadi və makroiqtisadi modellər.
62. Xalis ixrac funksiyası. Xarici ticarət multiplikatoru.
63. İqtisadiyyat elminin predmeti və tədqiqat üsulları.
64. Makroiqtisadiyyatın mahiyyəti və əsas makroiqtisadi göstəricilər.
65. Regional və sahə iqtisadiyyatının mahiyyəti və səciyyəvi xüsusiyyətləri.
66. Mikroiqtisadiyyatın mahiyyəti və əsas anlayışları.
67. Dünya iqtisadiyyatı və beynəlxalq iqtisadi münasibətlər: mahiyyəti və inkişaf mərhələləri.
68. Klassik və neoklassik iqtisadi nəzəriyyələr.
69. C. M. Keynsin səmərəli tələb nəzəriyyəsi.
70. M. Fridmenin monetarizm konsepsiyası.
71. Firma nəzəriyyəsi.
72. Şəxsi istehlak nəzəriyyəsi.
73. Pulun kəmiyyət nəzəriyyəsi.
74. Milli hesablar sistemi və onun əsas göstəriciləri.
75. Dövlətin iqtisadi funksiyaları
76. Pul-kredit siyasəti və onun alətləri.
77. Pulun funksiyaları və Pula tələbin motivləri
78. Pul aqreqatları, Bank və pul multiplikatorları
79. Dövlət büdcəsi və onun gəlir və xərcləri. Büdcə kəsiri.
80. Fiskal siyasət: vergilər və onun funksiyaları.
81. Valyuta məzənnəsi (kursu). Alıcılıq qabiliyyəti pariteti.
82. Real və nominal valyuta məzənnəsi və onun hesablanması.
83. Valyuta siyasəti. Valyuta məzənnəsinin müəyyənləşdirilməsi üsulları.
84. İşsizlik və onun tipləri.
85. İnflyasiya və onu yaradan səbəblər.
86. İntestisiya-struktur siyasəti və onun əsas alətləri.

87. Tədiyyə balansı.
88. Tələb və təklif qanunları. Tarazlıq (bazar) qiyməti.
89. Elastiklik anlayışı. Tələbin qiymət elastikliyi.
90. İnsan inkişafı konsepsiyası və onun əsas indikatorları: İnsan İnkişafı İndeksi, Gender İnkişafı İndeksi, İnsan Yozsulluğu İndeksi, Texnoloji Naliyyətlər İndeksi
91. Yoxsulluq və onun ölçülməsi. Yoxsulluq həddi. Mütləq və nisbi yoxsulluq.
92. Sosial bərabərsizlik və onun ölçülməsi. Lorens əyrisi. Cini əmsalı.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Həsənli Y. H. Ekonometrikaya giriş. Bakı 2008, 237 s.
2. Həsənli Y. H. Statistika Praktiki nümunələrlə: Dərs vəsaiti. BDU, Bakı:Tuna, 2014, 564 s.
3. Həsənli Y.H., Orucov H., Vəliyev V. Xətti cəbr və iqtisadi modeller: Dərslük. Bakı: Qafqaz Universiteti nəşriyyatı, 2009, 132 s.
4. Həsənli Y.H., Həsənov R.T. İqtisadi tədqiqatlarda riyazi üsulların tətbiqi: Dərs vəsaiti. Bakı 2002, 303 s.
5. Damodar, G. Basic Econometrics. 5th Edition, The McGraw–Hill Press, 2009
6. Wooldridge, J. M. “Introductory Econometrics: A Modern Approach”. South-Western Press, 2003.
7. Damodar G. Örnəklərlə ekonometri. İkinci Edisyon Çeviri. Çevirən Dr. Nasip Bolatoğlu. 565 s.
8. Groebner D.F., Shannon P.W., Fry Ph. C., Smith K.D. Business statistics. A decision-Making Approach. 8th Edition, Prentice Hall, 2010, 940 p.
9. Həsənli Y.H. Optimallaşdırma üsulları və iqtisadi məsələlər. Bakı, 2006, 255 s.
10. Həsənli Y.H., Həsənov R.T. İqtisadi tədqiqatlarda riyazi üsulların tətbiqi: Dərs vəsaiti. Bakı 2002, 303 s.
11. Həsənli Y.H. Azərbaycan iqtisadiyyatının sahələrarası əlaqələrinin modelləşdirilməsi. Bakı: Elm, 2011, 202 s.
12. Həsənli Y.H., İsgəndərov A.D., Sadıqova A.T. Optimallaşdırma üsullarının iqtisadi məsələlərə tətbiqi: Dərs vəsaiti. Bakı: ÇAŞIOĞLU, 2011, 248 s.

5306.01 - Texnoloji innovasiyalar iqtisadiyyatı ixtisası üzrə imtahan

SUALLARI

1. İnnovasiya, innovasiyanın əsas növləri, innovasiya müəssisəsi
2. İnnovasiyaların dörd növünü
3. İnnovasiyalar sisteminin əsas anlayışları
4. İnnovasiya fəaliyyəti
5. İnnovasiya inkişaf modelləri
6. II nəsil innovasiya prosesləri modeli
7. III nəsil innovasiya prosesləri modeli
8. IV nəsil innovasiya prosesləri modeli
9. İnnovasiya inkişafının baza modelləri
10. Dövlət innovasiya siyasətinin əsas istiqamətləri
11. İnnovasiya fəaliyyətinin dövlət tənzimlənmə formaları
12. Dövlət innovasiya siyasətinin qanunvericilik və normativ-hüquqi təminatı
13. Azərbaycanın müəssisə və təşkilatlarının innovasiya fəallığı
14. Dövlət innovasiya siyasətinin əsas məqsədi
15. Dövlət innovasiya siyasətinin əsas vəzifələri
16. Dövlət innovasiya siyasətinin əsas prinsipləri
17. İnnovasiya fəaliyyətinin dövlət tənzimlənmə formaları hansı istiqamətlər üzrə həyata keçirilir?
18. Ümumidövlət səviyyədə innovasiya fəaliyyətinin reallaşdırılması üçün dövlət innovasiya siyasətinin məqsədi və ümumi vəzifələri nədir?
19. Təcrübədə dövlət strategiyasının hansı növlərindən istifadə edilir?
20. İnnovasiya fəaliyyəti üzrə müxtəlif sahələrin normativ qanunvericilik aktlarına nələr aiddir?
21. Respublika müəssisələrinin zəif innovasiya fəallığının əsas səbəbi nədir?
22. Milli innovasiya sistemi
23. Milli innovasiya konsepsiyasının əsas müddəaları
24. Milli innovasiya sisteminin inkişaf meyilləri
25. MİS-i formalaşdıran amillər
26. MİS-in formalaşmasının neçə üsulu mövcuddur və hansılardır?
27. MİS-i yaradan amillər hansı şərtlər daxilində səmərəli nəticə verə bilər?
28. MİS-in bünövrəsini təşkil edən milli iqtisadiyyatın bazis sahələri hansılardır?
29. İnnovasiya infrastrukturuna bazarına aid olan strukturlar hansılardır?
30. Lissabon strategiyasında qeyd edilmiş innovasiyanın inkişafını ləngidən amillər hansılardır?

31. Azərbaycan innovasiya sisteminin yaradılması haqqında hansı fikirlər hökm sürür?
32. Azərbaycanda MİS-in yaradılması üçün hansı çatışmazlıqları aradan qaldırmaq lazımdır?
33. Vahid innovasiya sisteminin mövcudluğu üçün hansı alt sistemlərin olması zəruridir?
34. İnfrastrukturun tərkib hissələri
35. İstehsal-texnoloji infrastrukturuna aid olan obyektlərin əsas funksiyaları
36. Maliyyə infrastrukturuna aid olan obyektlər.
37. İnformasiya infrastrukturunun obyektlərinin vəzifələri
38. Texnopark dedikdə nə başa düşürsünüz?
39. Texnoparkların əsas məqsədi.
40. Biznes-inkubatorlarla texnoparkların fərqi açıqlayın.
41. Transfer texnologiyaları mərkəzi ilə texnoparkların oxşar və fərqli cəhətləri
42. İnjiniring mərkəzləri funksiyaları.
43. Regional inkişaf mərkəzlərinin məqsədləri
44. İnnovasiya inkişafı əraziləri, Xüsusi iqtisadi zonalar oxşar və fərqli cəhətləri
45. Vençur investisiyasının əsas xüsusiyyətləri
46. İnnovasiya fəaliyyətinin subyektlərini və onların funksiyaları
47. İnnovasiya infrastrukturunun əsas funksional qrupları
48. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən infrastruktur haqqında nə deyə bilərsiniz?
49. ETTKİ ekspertizasının aparılmasının iki mərhələsini təsvir edin.
50. Texnologiyaların kommertşallaşdırılması imkanı üçün ETTKİ nəticələrinin ekspertizasının xüsusiyyətləri hansılardır?
51. Texnologiya marketinqinin əsas mərhələləri Texnologiyaların transferinin həyata keçirilməsinin hansı mexanizmləri mövcuddur?
52. Texnologiyaların transferi mərkəzlərinin əsas funksiyaları
53. İnnovasiya maliyyələşmə sisteminin əsas prinsipləri
54. İnnovasiya fəaliyyətinin maliyyələşmə mənbələri
55. İnnovasiya fəaliyyətinin maliyyələşməsinin təşkilinin fərqləndirici cəhəti
56. İnnovasiya fəaliyyətinin maliyyələşməsi üçün istifadə edilən vasitələrin əsas mənbələri
57. İnnovasiya investisiyası fondları
58. İnnovasiyaların maliyyələşdirilməsində vençur kapitalının rolu
59. Vençur sərmayəçilərini cəlb edən əsas amillər
60. Vençur layihələrinin maliyyələşdirilməsi mənbələri
61. İstehsalın inkişafında innovasiyanın rolu.
62. İnnovasiya fəaliyyətinin təşkili xüsusiyyətləri.
63. İnnovasiya prosesinin səmərəli təşkili amilləri.

64. İnnovasiyalı inkişafa nail olmağın zəruri komponentləri.
65. İnnovasiya fəaliyyəti göstərən təşkilatın yaradılması meyarları.
66. İnnovasiya fəaliyyətinin iqtisadi əsasları.
67. İnvestisiya layihələrinin işlənməsi mərhələləri.
68. İnvestisiya layihələrinin texniki-iqtisadi əsaslandırılması istiqamətləri.
69. İnvestisiya layihəsinin göstəricilərinin monitorinqinin təşkili.
70. Radikal xarakterli innovasiyalar.
71. Təkamül xarakterli innovasiyalar.
72. Radikal innovasiyaların yaradılması prosesi.
73. Radikal innovasiyalar və qeyri-müəyyənlik halları.
74. İnnovasiyaların yaradılması aspektləri.
75. İnnovasiya strategiyası və onun reallaşdırılması formaları.
76. Statik və dinamik innovasiya strategiyası.
77. İnnovasiya proseslərinin idarə edilməsində sistemli yanaşma prinsipləri.
78. Yeni məhsul növünün yaradılması strategiyası

Ədəbiyyat siyahısı

1. Qasimov F.M., Nəcəfov Z.M. İnnovasiyalar: yaranması, yayılması və inkişaf perspektivləri. Bakı: Elm, 2009, 416 s.
2. Qasimov F.M., Nəcəfov Z.M. , Əliyev T.N. Milli innovasiya sisteminin təşkili və idarə edilməsi: Dərs vəsaiti. Bakı: Elm və təhsil, 2013, 678 s.
3. Баранчев В.П. Управление инновациями. М.: Юрайт, 2011, 711 с.
4. Гришин В.В. Управление инновационной деятельностью в условиях модернизации национальной экономики. М.: Дашков и К, 2010, 368 с.
5. Кокурин Д.И. Инновационная деятельность. М.: Экзамен, 2001, 576 с.
6. Основы инновационного менеджмента: Теория и практика: Уч. пос. / под ред. П.Н.Завлина и др. М.: ОАО НПО Изд-во “Экономика”, 2000, 475 с.
7. Твисс Б. Управление научно-техническими нововведениями. Сокр. пер. с англ. М.: Экономика, 1989, 271с.
8. Фатхутдинов Р.А. Инновационный менеджмент. СПб., Питер, 2006, 448 с.
9. Шумпетер Й. Теория экономического развития. М.: Прогресс, 1982, 455 с.

**5308.01 – Ümumi iqtisadiyyat ixtisası üzrə imtahan
SUALLARI**

1. A.Smit və D.Rikardonun mütləq və nisbi üstünlüklər nəzəriyyəsi.
2. Azərbaycan iqtisadiyyatında beynəlxalq təşkilatların rolu.
3. Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya təsərrüfatında yeri.
4. Azərbaycan tədiyyə balansının göstəricilərinin təhlili.
5. Azərbaycanda xarici iqtisadi əlaqələrin strukturu və prioritetləri
6. Azərbaycanda KOS-ların inkişaf strategiyası.
7. Azərbaycanda qeyri-neft sektorunun inkişaf imkanları.
8. Azərbaycanda regional inkişafın xarakterik cəhətləri.
9. Azərbaycanda sahibkarlıq fəaliyyəti və onun əsas xüsusiyyətləri.
10. Bazar iqtisadiyyatında sosial siyasətin mahiyyəti, forma və metodları.
11. Davamlı inkişaf modeli və onun xarakterik cəhətləri.
12. Dövlət və vergi siyasəti.
13. Dövlətin antiinflasiya siyasəti və antiinflasiya strategiyası.
14. Dövlətin monetar siyasəti.
15. Dünya maliyyə böhranları.
16. Fiskal siyasətin mahiyyəti.
17. Gəlirlərin bölgüsü balansının pozulması faktorları.
18. Gəlirlərin bölüşdürülməsində dövlətin rolu.
19. Xərclər və gəlirlər üzrə büdcənin strukturu.
20. İqtisad elminin müasir məktəbləri və nəzəriyyələri.
21. İnflasiyanın və işsizliyin daha da kəskinləşməsi və onunla mübarizə.
22. İnhisar və rəqabət.
23. İnhisarçılığın növləri.
24. İnsan kapitalı və onun milli iqtisadiyyatın inkişafında rolu.
25. İnvestisiya formaları və investisiya mühiti.
26. İstehlak və yığımın Keyns təhlili.
27. Keynsçilik nəzəriyyəsi.
28. Qərbi Avropa modeli. İsveç modeli. Çin modeli.
29. Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi.
30. Qloballaşmanın milli iqtisadi inkişafa təsiri.
31. Liberal nəzəriyyə, liberal yanaşma.
32. Makroiqtisadi sabitləşmənin mahiyyəti, məqsədi və prinsipləri.
33. Merkantilist nəzəriyyəsi və metodologiyası.
34. Mərkəzi Bankın pul-kredit siyasətinin əsas istiqamətləri.
35. Milli iqtisadi modellər və ev təsərrüfatları.
36. Milli iqtisadi modellər və pul-kredit siyasəti.
37. Milli iqtisadi modellərdə insan amili.
38. Milli iqtisadiyyat anlayışı və onun xarakterik cəhətləri.
39. Milli iqtisadiyyat perspektivi üzrə Strateji Yol Xəritəsinin strateji məqsədləri.
40. Milli iqtisadiyyat və sahibkarlıq fəaliyyəti.
41. Milli iqtisadiyyatın inkişaf perspektivlərinə dair strateji yol xəritələrinin əsas istiqamətləri.

42. Milli iqtisadiyyatın mahiyyət və formaları.
43. Müasir dövrdə Azərbaycan dövlətinin iqtisadi siyasətinin əsas istiqamətləri.
44. Mütləq və müqayisəli üstünlüklər nəzəriyyələri.
45. Neoklassik nəzəriyyə və neokeynsçiliyin xüsusiyyətləri.
46. Pul bazarı. Pula tələb, pulun təklifi, pul bazarında tarazlıq. Əsas pul aqreqləri.
47. Pul tədavülünün mahiyyəti və pulun funksiyaları. Pul tədavülü qanunu.
48. Pul-kredit siyasətinin mahiyyəti, məqsəd və vəzifələri. Əsas makroiqtisadi göstəricilər.
49. Pul-kredit və fiskal siyasətin qarşılıqlı əlaqəsi.
50. Regional siyasət və onun məqsəd və vəzifələri.
51. Resurslar. Resursların istifadəsində insan faktoru. Bilik və resurslar.
52. Rikardonun iqtisadi-nəzəri baxışları.
53. Tədiyyə balansı və onun strukturu.
54. Tələb və təklif tarazlığı.
55. Ümumi daxili məhsul və onun hesablanması üsulları
56. Valrasın nəzəriyyəsi.
57. Vergilər iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsinin əsas aləti kimi.
58. Yapon modeli. Amerikan modeli. Alman modeli.
59. Yaşayış minimumu və yoxsulluğun ölçülməsi meyarları.

ƏDƏBİYYAT siyahısı

1. Azərbaycan Respublikasının Strateji Yol Xəritəsi.
2. Abbasov A.F. Ərzaq təhlükəsizliyi. Bakı, 2007.
3. "Milli iqtisadiyyat" Dərslik. İrşad Kərimli, Nizami Süleymanov . "ABU" Nəşriyyat və poliqrafiya.
4. Kərimli İ.A. Milli iqtisadiyyat: yeni iqtisadi və sosial münasibətlər, Azərnəşr, Bakı,1994.
5. Allahverdiyev H. Qafarov K., Əhmədov Ə., «Milli iqtisadiyyatın dövlət tənzimlənməsi», Bakı, 2007, - 447 s.
6. İbrahimov İ.H. Sahibkarlıq fəaliyyətinin tənzimlənməsi məsələləri. Bakı, 2010.
7. İbrahimov İ.H. Regionlarda sahibkarlığın inkişaf meyilləri və xüsusiyyətləri. Bakı, 2007.
8. Həsənov Q.H. Sahibkarlığın inkişafı və iqtisadi səmərəliliyin yüksəldilməsi istiqamətləri. Bakı, 2011.
9. A.P.Qradov. «Milli iqtisadiyyat», Bakı 2008.
10. Babayev Ə. «Milli iqtisadiyyat və milli model», «Milli iqtisadi inkişafın Azərbaycan modeli» mövzusunda beynəlxalq konfransın plenar iclasının metarialları, II cild, 2007-ci il.
11. "Milli iqtisadi inkişafın Azərbaycan modeli» mövzusunda konfransın materialları. III hissə, səh 5-6, Bakı, 2007.
12. Prof. Dr. Haydar Baş " Milli Ekonomi Modeli" Kitab yurdu.com. 2014
13. Abbasbəyli. A.N. Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyəsi. Bakı, 2007.
14. Abbasbəyli A.N. Beynəlxalq münasibətlərin proqnozlaşdırılmasının nəzəri problemləri. Bakı, 2006.
15. Baxışov M. Beynəlxalq münasibətlər nəzəriyyəsi. Bakı, 2002.

16. T.T.Əliyeva "Dünya ölkələrinin bank sistemi". Bakı, 2016. (dərs vəsaiti)
17. M.C.Ətaqışiyev, H.M. Abbasov, N.H.Abbasova, Mikro və Makro iqtisadiyyat. Bakı, 2011.
18. H. Əhmədov, Makroiqtisadiyyat. Bakı, 2009.
19. K.M.Piroqov, N.K. Temnova, İ.V.Quskova, Biznesin təşkilinin əsasları. Bakı, 2007.
20. T.Hüseynov, Firmanın İqtisadiyyatı. Bakı, 2004.
21. Zeynel Dinler, Mikro Ekonomi. Türkiyə, 2013.
22. Ahmet Gökdere, Makro və Mikro ekonomi, Türkiyə, 2014.
23. Hüseyin Karakayalı, Ekonomi Kuramı, Türkiyə, 2011.
24. Rıdvan Karalar, Genel İşletme, Türkiyə, 2016.
25. İsmet Mucuk, Temel İşletme Bilgileri, Türkiyə, 2014.
26. İsmet Mucuk, Modern İşletmecilik, Türkiyə, 2015.
27. M.H. Meybullayev, Makroiqtisadiyyata Giriş, Bakı, 2011.
28. N.A. Osman, E. Süleymanov, Azərbaycan İqtisadiyyatı, Bakı, 2010.

5309.01 - Sənayenin təşkili və dövlət siyasəti ixtisası üzrə imtahan

SUALLARI

1. İctimai əmək bölgüsü və iqtisadiyyatın sahə quruluşu. Cəmiyyətin tərəqqisində və iqtisadiyyatın inkişafında sənayenin rolu.
2. Sənayenin (firmanın) təşkili nəzəriyyəsinin tarixi təkamülü.
3. Sənaye istehsalının ictimai və ərazi təşkili formaları. Sənaye istehsalının ərazi üzrə yerləşdirilməsi prinsipləri.
4. Sənaye istehsalının iqtisadi səmərəliliyi, onun müəyyən edilməsi üsulları və yüksəldilməsinin əsas amilləri.
5. Sənayenin sahə quruluşu və onun təkmilləşdirilməsi yolları.
6. Sənayenin inkişafında elmi-texniki tərəqqinin rolu və əhəmiyyəti.
7. Sənayenin elmi-texniki potensialı və ondan istifadə səmərəliliyinin yüksəldilməsi yolları.
8. Sənayedə yeni texnika və texnologiyaların yaradılması, yayılması və mənimsənilməsi. İnnovasiya və nou-hau.
9. Sənayedə menecmentin (idarəetmənin) təşkilinin əsasları və onun səmərəliliyinin yüksəldilməsi yolları.
10. Sənayenin inkişafının planlaşdırılması və proqnozlaşdırılması. Strateji planlaşdırma və proqramlaşdırma.
11. Sənaye sahələrinin istehsal proqramı və onun əsaslandırılması.
12. Sənayedə istehsalın təmərküzləşdirilməsi və müəssisələrin ölçüsü.
13. Sənayedə ixtisaslaşdırma, kooperasiyalaşdırma və kombinəlaşdırma.
14. Sənaye klasterləri: mahiyyəti, səciyyəvi xüsusiyyətləri və yaradılması üsulları.
15. Sənaye istehsalının resursları və iqtisadi nəticələri.
16. Sənaye-istehsal heyəti və onun idarə edilməsi.
17. Maddi investisiya və onun iqtisadi səmərəliliyinin qiymətləndirilməsi.
18. Sənayedə əsas istehsal fondları, müəssisənin istehsal gücü və onlardan istifadə.
19. Sənayenin xammal və yanacaq-enerji resursları.
20. Sənayenin dövriyyə fondları və dövriyyə vəsaitlərindən istifadə.
21. Sənaye istehsalında maddi-texniki təminat, marketing və reklam xidmətlərinin rolu.
22. Sənayedə əmək məhsuldarlığı, fondla silahlanma, fondverimi və material çıxımı (tutumu) göstəricilər və onların qarşılıqlı əlaqələri.
23. Sənaye məhsulunun keyfiyyəti və onun idarə edilməsi. Sənaye məhsullarının standartlaşdırılması və sertifikatlaşdırılması.
24. Sənayedə istehsal xərcləri və onun quruluşu. Məhsulunun maya dəyəri və qiyməti.
25. Sənayedə ümumi gəlir, mənfəət və rentabellik.

26. Sənayenin inkişaf tipləri: ekstensiv və intensiv inkişaf. Sənaye istehsalının intensivliyinin iqtisadi mahiyyəti və meyarı.
27. Sənayenin inkişaf göstəriciləri və onların hesablanması qaydaları.
28. İnvestisiya nəzəriyyələri. İnvestisiya multiplikatoru və akseleratoru.
29. İnvestisiya qərarları və onların qəbul olunması prosesi. İnvestisiya layihələrinin qiymətləndirilməsi.
30. Sənayedə borc kapitalının cəlb olunması və istifadəsi xüsusiyyətləri.
31. Sənaye müəssisələrinin qiymətli kağızlar (fond) bazarında iştirakının forma və üsulları.
32. Sənayedə səhmdar cəmiyyətlərin yaradılması və fəaliyyətinin xüsusiyyətləri. Sənayedə korporativ idarəetmənin əsasları.
33. Sənayedə əsas istehsal fondlarının aşınması və amortizasiya fondu. Əsas fondların qiymətləndirilməsi üsulları.
34. Sənayedə icarə münasibətləri və onun növləri: françayzing, lizinq və s.
35. Sənaye müəssisəsinin kommersiya fəaliyyətinin təşkili məsələləri.
36. Mal ehtiyatları və sifariş portfelı. Müəssisənin anbar təsərrüfatı. İstehsal ehtiyatlarının normalaşdırılması və idarə edilməsi.
37. Sənayenin inkişafında istehsal və bazar infrastrukturunun rolu.
38. Sənaye istehsalının maliyyəsi. Maliyyə vasitəçiləri.
39. Sənaye müəssisələrinin ödədikləri vergilərin səciyyəsi.
40. Sənaye müəssisələrində mühasibat uçotu və auditin xüsusiyyətləri.
41. Sənaye müəssisəsinin xarici iqtisadi fəaliyyətinin formaları və səciyyəvi xüsusiyyətləri.
42. Sənayedə sahibkarlıq fəaliyyətinin forma və növləri.
43. Sənaye müəssisələrinin səciyyəvi xüsusiyyətləri, təsnifatı, təşkilati-hüquqi formaları, texniki-iqtisadi layihələndirilməsi, yaradılması və qeydiyyatı qaydaları.
44. Sənaye müəssisəsində istehsal prosesinin təşkili xüsusiyyətləri. Biznes plan: tərtibində məqsəd, əsas bölmələri və onların qısa səciyyəsi.
45. Sənaye müəssisələrində əməyin ödənilməsinin əsas prinsipləri və sistemləri. Əmək haqqı fondu.
46. Sənaye müəssisəsinin iqtisadi davranışını müəyyən edən əsas amillər.
47. Bazar tipləri. [Bazarların](#) şaquli əlaqələri. Kartel sazişləri.
48. Birləşmə nəzəriyyələri və növləri.
49. Sənayenin inkişafının dövlət tənzimləməsinin hüquqi, institusional və iqtisadi əsasları.
50. Sənaye siyasəti: mahiyyəti, əsas funksiyaları və həyata keçirilmə vasitə və üsulları.
51. Sənayenin inkişafında büdcə-vergi siyasətinin rolu.
52. Sənayenin inkişafında pul-kredit siyasətinin rolu.
53. Sənayedə rəqabətin mahiyyəti və növləri. Rəqabət siyasəti.

54. Sənayedə inhisarçılıq və antiinhisar siyasətinin xüsusiyyətləri. İnhisarçılığın iqtisadi və ictimai dəyəri.
55. Məhsulun diferensasiyası və qiymət diskriminasiyası ilə əlaqədar dövlət siyasəti.
56. Bazara çıxış məhdudiyyətləri və onların aradan qaldırılmasına yönəlmiş siyasət tədbirləri.
57. Sənayedə struktur-investisiya və innovasiya siyasətinin xüsusiyyətləri.
58. Sənayenin inkişafının dəstəklənməsi üzrə siyasət tədbirləri.
59. Sənayenin inkişafında xarici iqtisadi siyasətin rolu.
60. Sənaye statistikasını. Sənayedə iqtisadi və idarəetmə təhlilinin əsasları.
61. Azərbaycanda sənayenin təşəkkülü və inkişafı mərhələləri.
62. Azərbaycanın sənaye potensialının səciyyəvi xüsusiyyətləri.
63. Azərbaycan sənayesinin müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.
64. Azərbaycan sənayesinin mövcud strukturu və onun təkmilləşdirilməsi yolları.
65. Azərbaycanın neft strategiyası və onun reallaşmasının ölkənin sosial-iqtisadi inkişafında rolu.
66. Azərbaycan Respublikasında enerjetika sahəsinin mövcud vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.
67. Azərbaycan Respublikasında sənayenin qeyri-neft sektorunun inkişafı sahəsində mövcud vəziyyət və inkişaf perspektivləri.
68. Azərbaycan sənayesində istehsalın təmərküzləşməsi (ixtisaslaşma, kooperasiyalaşma, kombinələşmə və klasterləşmə) sahəsində mövcud vəziyyət və perspektivlər.
69. Azərbaycan Respublikasında iqtisadiyyatında sahələrarası komplekslərin formalaşması xüsusiyyətləri.
70. Azərbaycan sənayesinin elmi-texniki potensialının mövcud vəziyyəti və onun gücləndirilməsi yolları.
71. Azərbaycan sənayesinin ixrac potensialının mövcud vəziyyəti və onun inkişaf perspektivləri.
72. Azərbaycan sənayesinə xarici investisiyaların cəlb olunması sahəsində mövcud vəziyyət və müvafiq dövlət siyasətinin xüsusiyyətləri.
73. Azərbaycanda rəqabət mühitinin mövcud vəziyyəti və inkişafı problemləri.
74. Azərbaycan Respublikasında sənayedə sahibkarlığın inkişafının dəstəklənməsi istiqamətində həyata keçirilən siyasət tədbirləri.
75. Azərbaycan sənayesində əmək məhsuldarlığının yüksəldilməsi problemləri.
76. Azərbaycanda dövlət əmlakının özəlləşdirilməsinin xüsusiyyətləri.
77. Azərbaycanda həyata keçirilən sənaye siyasətinin əsas istiqamətləri.
78. Azərbaycan Respublikasında qəbul olunmuş dövlət mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi proqramları.

79. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən struktur-investisiya siyasətinin xüsusiyyətləri.
80. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən elmi-texniki siyasətin xüsusiyyətləri.
81. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən vergi siyasətinin xüsusiyyətləri.
82. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən fiskal siyasətin xüsusiyyətləri.
83. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən monetar siyasətin xüsusiyyətləri.
84. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən gömrük siyasətinin xüsusiyyətləri.
85. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən qiymət siyasətinin xüsusiyyətləri.
86. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən antiinhisar siyasətinin xüsusiyyətləri.
87. Azərbaycan Respublikasında həyata keçirilən xarici iqtisadi fəaliyyət və beynəlxalq əməkdaşlıq siyasətinin xüsusiyyətləri.
88. Azərbaycan Respublikasında sənaye sahəsində dövlət tənzimlənməsinin hüquqi, institusional və iqtisadi əsasları.
89. Azərbaycan Respublikasında sənaye sahələrinin inkişafı ilə əlaqədar qəbul olunmuş dövlət proqramları.
90. Azərbaycan Respublikasında “2011-2013-cü illər üçün qeyri-neft məhsullarının ixracının stimullaşdırılmasına dair Tədbirlər Planı”.

Ədəbiyyat siyahısı

21. Abbasov H.M. və b. Bazar iqtisadiyyatının əsasları. Bakı, 1994.
22. Atakişiyev M.C. İnnovasiya menecmenti. Bakı: "Təfəkkür" NPM, 2004.
23. Atakişiyev M.C. Mikro və makroiqtisadiyyat. Bakı, 2010.
24. Axundov M. Müəssisə iqtisadi. Bakı, 2002.
25. Axundov Ş.Ə. Marketinqin əsasları. Bakı, 2001.
26. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, 2009.
27. Əliyev N.S. Investisiyanın layihələndirilməsi. Bakı, 2001.
28. Filipp Kotler. Marketinqin əsasları. Bakı, 1993.
29. Hüseynov T. Müəssisənin iqtisadiyyatı. Bakı, 2005.
30. Hüseynov T. Sənayenin iqtisadiyyatı. Bakı, 2000.
31. İsayev A.S. İstehsalın təşkili əsasları. Bakı, Azərnəşr, 2010.
32. Qasımov F.H. Sahibkarlığın əsasları. Bakı, Milli Aviasiya Akademiyası, 2008.
33. Məmmədov F.Ə., Musayev A.F. və b. Vergilər və vergitutma. Bakı, 2008.
34. Nuriyev R.M. Mikroiqtisadiyyat kursu. Bakı, 2000.
35. Rzayev Q. Mühəsibat uçotu və audit. Bakı, 2003.
36. Генкин Б.М. Организация, нормирование и оплата труда на промышленных предприятиях: Учебник для вузов. - 4-е изд.,изм. и доп. Мир Книги, 2007.

37. Зайцев Н.Л. Экономика промышленного предприятия: Учебник. - 6-е изд., перераб. и доп. (Серия: 'Высшее образование') Инфра-М, 2007.
38. Новицкий Н.И., Пашуто В.П. Организация, планирование и управление производством: учеб. пособие. – М.: Финансы и статистика, 2004.
39. Betty H. Reeder, Edward G. Brierty, Robert R. Reeder. Industrial Marketing: Analysis, Planning, and Control, Second Edition. PHI Learning, 2009.
40. Cimoli, Mario; [Dosi, Giovanni](#); [Stiglitz, Joseph E.](#), eds. Industrial Policy and Development: The Political Economy of Capabilities Accumulation. Oxford: [Oxford University Press](#), 2009.
41. Don E. Waldman, Elizabeth Jane Jensen. Industrial Organization: Theory and Practice. (4th Edition). Prentice Hall, 2012.

5310.01 - Dünya iqtisadiyyatı ixtisası üzrə imtahan

SUALLARI

1. Dünya iqtisadiyyatı: mahiyyəti və inkişaf mərhələləri
2. Beynəlxalq iqtisadi münasibətlər: mahiyyəti və formaları.
3. Dünya iqtisadiyyatının inkişaf nəzəriyyələri.
4. Beynəlxalq ticarət nəzəriyyələri.
5. Beynəlxalq əmək bölgüsünün mahiyyəti, inkişaf mərhələləri və müasir xüsusiyyətləri.
6. Dünyanın təbii-iqtisadi potensialı.
7. Dünya təsərrüfatının elmi-texniki potensialı.
8. Dünyanın əmək ehtiyatları və beynəlxalq miqrasiya.
9. Dünya iqtisadiyyatının sahə quruluşu.
10. Dünya iqtisadiyyatının regional quruluşu və regionlararası əməkdaşlığının inkişaf xüsusiyyətləri.
11. Dünyanın maliyyə ehtiyatları.
12. Dünya maliyyə mərkəzləri və qlobal maliyyə böhranları.
13. Müasir dünyada xarici borc problemi.
14. Dünyanın sahibkarlıq ehtiyatları.
15. Beynəlxalq kapital bazarı.
16. Beynəlxalq valyuta sisteminin mahiyyəti və inkişaf mərhələləri.
17. Bretton-Vuds valyuta sistemi.
18. Valyuta məzənnələri.
19. Beynəlxalq valyuta və maliyyə-kredit münasibətlərinin müasir xüsusiyyətləri.
20. Dünya iqtisadiyyatının fəaliyyət mexanizmi.
21. Dünya iqtisadiyyatının inkişaf göstəriciləri.
22. Dünya iqtisadiyyatında milli iqtisadi sistemlərin qarşılıqlı münasibətlərinin formaları.
23. Dünya iqtisadiyyatının aparıcı elementləri və onların qarşılıqlı münasibətləri.
24. İqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə ölkələrarası fərqləri şərtləndirən əsas səbəblər.
25. İqtisadi inkişaf səviyyəsinə görə ölkələrin təsnifatı.
26. İnkişaf etmiş ölkələrin dünya iqtisadiyyatında yeri.
27. İnkişaf etməkdə olan ölkələrin dünya iqtisadiyyatında yeri.
28. Milli iqtisadi sistemlərin dünya iqtisadiyyatı ilə münasibətlərinin dövlət tənzimlənməsi.
29. Transmilli və çoxmilli korporasiyaların dünya iqtisadiyyatında yeri.
30. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiyanın mahiyyəti və formaları.

31. Beynəlxalq iqtisadi inteqrasiya nəzəriyyələri.
32. Azad iqtisadi zonalar.
33. Gömrük ittifaqları.
34. Avropa İttifaqı çərçivəsində inteqrasiyanın əsas xüsusiyyətləri.
35. Regional iqtisadi əməkdaşlıq təşkilatları və birlikləri (MDB, GUAM, İƏT, Aİ, OPEC, NAFTA...).
36. Beynəlxalq iqtisadi təşkilatlar (BVF, DB və BMT-nin digər iqtisadi qurumları).
37. Çoxtərəfli ticarət-iqtisadi təşkilatlar (GATT/WTO, UNCTAD...)
38. Xarici iqtisadi siyasətin formalaşması mexanizmi.
39. Açıq iqtisadiyyat şəraitində iqtisadi siyasətin xüsusiyyətləri.
40. Açıq iqtisadiyyat nəzəriyyələri.
41. Dünya iqtisadiyyatının qlobal problemləri.
42. Dünya iqtisadiyyatının qloballaşması meyilləri.
43. Beynəlxalq ticarətin tarif tənzimləmə üsulları.
44. Beynəlxalq ticarətin qeyri-tarif tənzimləmə üsulları.
45. Beynəlxalq marketinq.
46. Dünya əmtəə bazarları.
47. Dünya bazarında qiymətin yaranma xüsusiyyətləri.
48. Ümumdünya Ticarət Təşkilatı və onun dünya ticarətində rolu.
49. Beynəlxalq elmi-texniki əməkdaşlığın mahiyyəti, formaları və müasir dövrdə inkişaf meyilləri.
50. Dünya iqtisadiyyatının müasir inkişaf meyilləri.
51. Keçid iqtisadiyyatlı ölkələrin dünya iqtisadiyyatında yeri.
52. Keçid iqtisadiyyatlı ölkələrdə beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı xüsusiyyətləri.
53. Azərbaycan iqtisadiyyatının beynəlxalq əmək bölgüsündə və dünya təsərrüfat sistemində mövqeyi.
54. Azərbaycan Respublikasında açıq iqtisadi sistemin formalaşması xüsusiyyətləri.
55. Azərbaycan Respublikasının xarici iqtisadi əlaqələrinin müasir xüsusiyyətləri.
56. Azərbaycanın regional iqtisadi əməkdaşlıq təşkilatları və birlikləri ilə əlaqələrinin müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.
57. Azərbaycanın BMT-nin ixtisaslaşmış iqtisadi təşkilatları ilə əməkdaşlığının müasir vəziyyəti və inkişaf istiqamətləri.
58. Azərbaycan Respublikasında xarici iqtisadi fəaliyyətin tənzimlənməsi sisteminin hüquqi, iqtisadi və təşkilati əsasları.
59. Azərbaycanda müştərək sahibkarlığın müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.
60. Azərbaycanda milli sərbəst iqtisadi zonalar yaradılması imkanları və perspektivləri.

61. Azərbaycan Respublikasının valyuta sistemi və onun beynəlxalq valyuta sistemi ilə əlaqələri.
62. Keçid dövründə Azərbaycanda xarici iqtisadi əlaqələrin inkişaf problemləri.
63. Azərbaycanın ÜTT üzvlüyünə qəbul olunması imkanları və problemləri.
64. Azərbaycan iqtisadiyyatının dünya təsərrüfat sisteminə səmərəli inteqrasiyası imkanları və problemləri.
65. Azərbaycan Respublikasının dünya bazırında mövqeyinin yaxşılaşdırılması istiqamətləri.
66. Neft müqavilələri və onların Azərbaycanın sosial-iqtisadi inkişafı üçün əhəmiyyəti.
67. Azərbaycanın nəqliyyat-coğrafi mövqeyi və onun xarici iqtisadi əlaqələrin inkişafında rolu.
68. Böyük İpək Yolunun bərpası layihəsi və onun Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək inkişafında rolu.
69. Azərbaycanın ixrac potensialının müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.
70. Azərbaycanın əsas təbii-iqtisadi ehtiyatlarının dünyanın müvafiq ehtiyatları ilə müqayisəli xarakteristikası.
71. Azərbaycanda gömrük sisteminin təşəkkülü tarixi və müasir xüsusiyyətləri.
72. Azərbaycanın əmək ehtiyatlarının xarakteristikası və beynəlxalq miqrasiya prosesində yeri.
73. Azərbaycanda turizmin inkişaf potensialı və bu sahədə beynəlxalq əməkdaşlığın inkişaf perspektivləri.
74. Azərbaycanın beynəlxalq elmi-texniki əməkdaşlıqda iştirakının müasir vəziyyəti və inkişaf perspektivləri.
75. Müasir qloballaşma şəraitində Azərbaycan Respublikasının iqtisadi təhlükəsizliyinin təmin olunmasının aktual məsələləri.

Ədəbiyyat siyahısı

1. Abbasov Ç.M. Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya yolları. Bakı: Elm nəşriyyatı, 2005. 252 s.
2. Bayramov Ə.İ. Regional iqtisadi inteqrasiya: nəzəriyyə və praktika. Bakı: «Azərneşr», 1997. 208 s.
3. Веснин В.Р., Цыпин И.С. Мировая экономика, М.: Проспект, 2009. 248 с.
4. Kərimov C., Orucov A., İsrailov H. Dünya iqtisadiyyatı. Dərslik, Bakı: «Nurlan nəşriyyatı», 2007. 728 s.
5. Seyidoğlu H. Uluslararası İktisat: Teori, Politika ve Uygulama. İstanbul, 2009.
6. Гаджиев Ш. Г.. Азербайджан на пути к мировому сообществу: стратегия внешнеэкономического развития. Киев, 2000.
7. Ломакин В.К. Мировая экономика, М.:ЮНИТИ, 2007. 410 с.

8. *Мировая экономика (под редакцией проф. А.С.Булатова)*, М.: Экономистъ, 2007. 860 с.
9. *Мировая экономика и международные экономические отношения (под редакцией Р.И.Хасбулатова)*. В 2 частях. Изд. Гардарики, М.: 2006. 720 с.
10. Azərbaycan Respublikasının əlaqədar dövlət qurumlarının və müvafiq beynəlxalq təşkilatların veb səhifələri.

5312.01 - Sahə iqtisadiyyatı ixtisasi üzrə imtahan
SUALLARI

1. Sahə iqtisadiyyatının predmeti.
2. İqtisadiyyatın inkişafında sənayenin yeri və rolu.
3. Milli iqtisadiyyatda aqrar sahənin rolu
4. Aqrar sferada lizinq əməliyyatları
5. Aqrar sektorun inkişaf problemləri və çoxtərəfli tənzimlənməsi mexanizmləri.
6. Aqrar sahənin inkişafının SWOT təhlili (GİZİT) və qiymətləndirilməsi
7. Sənayedə xarici-iqtisadi fəaliyyətin istiqamətləri
8. Sənaye sahələrinin inkişafının dövlət tənzimlənməsi
9. Sənaye sahələrinin iqtisadi təsnifatı və xüsusiyyətləri
10. Sənayenin ixtisaslaşması və onun istiqamətləri.
11. Sənayenin səmərəli fəaliyyətində elmi-texniki tərəqqi və innovasiyalar
12. Müasir dövrdə qeyri-neft sənaye sahələrinin inkişaf problemləri
13. Turizmin mahiyyəti və növləri
14. Turizm xidmətinin təsnifatı və mahiyyəti
15. Əsas fondların mahiyyəti, qiymətləndirilməsi və istifadə göstəriciləri
16. Əsas fondların köhnəlməsi və amortizasiyası
17. Sosial sahələrin dövlət tənzimlənməsinin xüsusiyyətləri
18. Müasir dövrdə Azərbaycanda sənaye siyasəti və onun xarakterik cəhətləri
19. Sənaye sahələrinin idarə olunması və dövlətin sənaye siyasəti
20. Maddi və qeyri-maddi istehsal sahələri
21. İnfrastruktur anlayışı və onun növləri
22. İstehsalın təşkili və idarə olunması
23. Sahibkarlıqda rəqabət və onun tənzimlənməsi yolları
24. Sahibkarlıq fəaliyyətinin idarə edilməsi formaları və növləri
25. Sahibkarlıq fəaliyyətində risklər və onların idarə edilməsi
26. Sənaye sahələrində gəlir gətirən əmək tutumlu sahələrin inkişafı
27. ETT-nin tətbiqinin sosial-iqtisadi nəticələri
28. Məhsulun keyfiyyəti və ona təsir edən amillər
29. Menecmentin prinsip və metodları
30. İnnovasiya sahibkarlığı və onun həyata keçirilməsi yolları
31. İnvestisiyanın mahiyyəti, tərkibi və idarə edilməsi
32. İnvestisiya layihələrinin səmərəliliyinin hesablanma metodları
33. Dövriyyə vəsaitlərinin mahiyyəti, təsnifatı və istifadə göstəriciləri

34. Vergi güzəştləri və onun mahiyyəti
35. Qiymətli kağızlar bazarı
36. Rəqabət, onun tipləri və modelləri
37. İnflyasiyanın mahiyyəti, növləri, səbəbləri və tənzimlənməsi
38. Azərbaycanca iqtisadiyyatın ayrı-ayrı sahələri üzrə resurs potensialı və onun tənzimlənməsi məsələləri
39. Azərbaycanca iqtisadiyyat sahələri üzrə məşğulluq problemləri
40. Əmək tutumlu sahələr və onların inkişaf etdirilməsi
41. Azərbaycanca kəndli təsərrüfatının inkişafı və təkmilləşdirilməsi
42. Xidmət sahələrində pullu xidmətin dövlət rənzimlənməsi
43. Təhsil sahəsinin idarə olunması. Dövlət və özəl təhsil sistemi
44. Kənd təsərrüfatının idarə olunması sistemində maliyyə və kreditin rolu
45. Qeyri-neft sektoru sahələrində iqtisadi konyukturanın tənzimlənməsinin xüsusiyyətləri
46. Qeyri-neft sektoru sahələrində rəqabət qabiliyyətliliyin yüksəldilməsinin əsas yolları
47. Qeyri-neft sektoru sahələrində ixracın artırılmasının stimullaşdırılmasının dövlət mexanizmi
48. Azərbaycan Respublikasının büdcə quruculuğu və büdcə sistemi
49. Biznes-plan, onun quruluşu və hazırlanması xüsusiyyətləri
50. Nəqliyyat xidmətinin sosial-iqtisadi mahiyyəti və növləri
51. Marketingin vəzifəsi və funksiyaları
52. Marketing probleminin həllinə yanaşma metodları
53. Marketing tədqiqatlarının aparılması prosesi
54. Elmin idarə edilməsi. İnnovasiya menecmenti
55. Xidmət sahələrində rəqabətqabiliyyətliliyə təsir edən amillər
56. Müasir dövrdə ayrı-ayrı iqtisadiyyat sahələr üzrə dövlət tənzimlənməsinin prioritetləri və tənzimlənmə xüsusiyyətləri
57. Hasilat və emal sənaye sahələrində istehsalın inkişafı və onun fəaliyyətinin xarakterik cəhətləri
58. Sənaye sahələrinin restrukturizasiyasının (yenidən qurulması) zərurəti və əsas istiqamətləri
59. Ticarətin sahə klassifikasiyası
60. Xidmət sahələrində maya dəyərinin quruluşu
61. İstehlak bazarı subyektləri və onların qarşılıqlı əlaqəsi
62. Maliyyənin iqtisadi mahiyyəti və funksiyaları
63. Azərbaycan Respublikasının maliyyə sisteminin xarakteristikası

64. Müəssisənin maliyyə siyasəti və onun hazırlanması
65. Maliyyə nəzarətinin növləri, formaları və metodları
66. Əmək məhsuldarlığının mahiyyəti, ölçülməsi və ehtiyatları
67. Əmlakın qiymətləndirilməsi amilləri
68. Azərbaycanda sənaye zonalarının yaradılmasının regional aspektləri
69. Müasir dövrdə aqrar islahatlar və aqrar iqtisadiyyatda idarəetmə sisteminin təkmilləşdirilməsinin zəruriliyi
70. İstehsal gücü, ona təsir edən amillər və istifadə göstəriciləri
71. Maliyyənin idarə edilməsinin obyekt və subyektləri
72. Maliyyə risklərinin mahiyyəti və onların idarə edilməsi
73. Vergi siyasəti və Azərbaycan Respublikasının vergi sistemi
74. Ayrı-ayrı sahələrin ixracının stimullaşdırılmasının qiymət mexanizmi
75. Beynəlxalq ticarətdə qiymət indeksləri

Ədəbiyyat siyahısı

76. Aras O.N., Süleymanov E. Azərbaycan iqtisadiyyatı. 2010
77. Atakişiyev M.C., Nurəliyeva R.N., Abbasova N.H. İnvestisiya fəaliyyətinin təşkili, Bakı, 2012.
78. Əliyev M.Ə., Hüseynov A.G., Kərimov K.S., Hüseynova Ü.Y. Neft-qaz sənayesinin iqtisadiyyatı və idarə edilməsi. Bakı: "Letterpress" nəşriyyat evi, 2016
79. Kərimli İ., Süleymanov N. Milli iqtisadiyyatın əsasları. Bakı, 2003
80. İqtisadi nəzəriyyə: dərslik / Elmi red.: T.S.Vəliyev, Ə.P. Babayev, M.X.Meybullayev. Bakı: Çarşıoğlu, 2001, 692 s.
81. Kərimov E., Osmanov B. İqtisadi nəzəriyyə. Bakı: Adiloğlu, 2004, 230 s.
82. Məmmədli O.Q., İsmayılov F.İ., İsmayılov F. Milli iqtisadiyyatın tənzimlənməsi: Dərs vəsaiti. Bakı: MBM, 2008, 560 s.
83. Məmmədov A. Marketing. Bakı, 2010
84. Hüseynov T.Ə. Sənayenin iqtisadiyyatı. Bakı, 2000
85. Новикова И.В., Примаченок Г.А., Воробьев В.А. Экономическая теория: Учеб. пособие / Мн.: БГЭУ, 2006, 543 с.
86. Казначевская Г.Б. Менеджмент. Ростов на-Дону: Феникс, 2012
87. Мезоэкономика: Учебное пособие / ред. И.К.Ларионов. М.: Издательский Дом "Дашков и К", 2001, 444 с.